ליה אביי הרי חמאת דבעינן ידיעה בתחלה

ופליגי ר' יוחגן ורבי שמעון בן לקיש אישתיק

אמר ליה דלמא במעשה דלאחר הפרשה

קאמרת וכדרב המנונא א"ל אין כי אתא

רבין אמר הכל מודים בשפחה חרופה והכל

מודים בשפחה חרופה ומחלוקת בשפחה

חרופה הכל מודים בשפחה חרופה דאינו

חייב אלא אחת כדעולא והכל מודים בשפחה חרופה דחייב על כל אחת ואחת כרב

המנונא ומחלוקת בשפחה חרופה למ"ר

אשם ודאי בעי ידיעה בתחלה מחלוקת

דרבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש: איתמר

שגגות הלכה ו:

מוסף תוספות

ור"ל דסבר דידיעות לא מחלקות א שיש חשירות רידיטה א. שיש חשיבות בידיעה. מוס' הרח"ש. [וכעי"! הגיה הצ"ח נמוס' "כיון שהיח ידיעה חשובה"]. ב. דלא חייש בחשיבות הידיעה אלא קסבר דאינה מחלקת אלא קסבר דאינה מחלקת לחטאות. מוס' הלח"ש. ג. נמי. מוס' הלח"ש. T. שאם נודע לו בינתים חייב על כל אחת ואחת. חוקב על כל אחוז אחוז. מוס' הלח"ש, ה. אפילו בין מעשה למעשה. מוס' הלח"ש. ו. מאי קא מדמה אשם מעילות לאשם שפחה חרופה. שיטה להר״ן. ז. אחד. מוס׳ הרא״ש. ח. שהוא בא על הספק ויכול להתנות עליו שיטה להכ״ן, 10. לפי שאין מביאין אשם תלוי אלא בדבר שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת. שיטה (הר"ן, י. לכל ולומר אם בעלתי זה אשמי ואם לאו יהא אשם תלוי וכר׳. שיטה להר״ן. יב. וחשיבא ליי אותה ידיעה לחלק, שיטה לר״ן. יג. [ד]אם ודאי בא שפחה חרופה הרי טוב ואם לאו הם שלמים. סוב ואם לאו הם שלמים. מוס' הלח"ש. שהרי מתן דמיהן שוה. ליטנ"א. דהכא שיודע שבעל ואינו יודע אם בעל שפחה חרופה או אשה אחרת (אמרי׳). או אשה אחרת (אמריק. שיטה להר״ן. יד. דשלמים נאכלים לכל אדם ולשני ימים ולילה אחד וזה אינו נאכל אלא לכהנים ויום ולילה, י״ל. מוס' הכל״ע. טו. וא״ת. מוס׳ הכל״ש. טו. מעל חמש מעילות. מוס׳ הכל״ש. יו. י״ל דלרבותא נקט. מוס׳ תוסי הלמ״ט, יוו י״ל דלרבותא נקט. תוסי הלח״ט, י∏. מפני שקרבנה בא על המזיד וכיון . דבכמה ביאות במזיד אינו חייב אלא אחת אף ידיעה לא תחלק בין ביאות דשוגג שהרי בשעת ידיעה בר קרבן הוא שאילו בא על השפחה שאילו בא על השפחה באותה ידיעה חייב קרבן. ריטנ״ל. י0. לא הוה מצי לאשמעינן הכי דהתם. מוס' הלל״ש. כ. כיון דבשעת ידיעה לא הוה בר קרבן. ריטנ״6, שאינו מביא על כא. מידיעה שיש עמה הפרשת קרבן לידיעה גרידתא. ליטנ״לו. כב. א״כ גרידתא. ליטנ״ק, עב. א״כ מאי אלא מעתה הא קסבר דבמזיד נמי מחלקת וא״כ. תוס' הלח״ט, [עי' מהר״ס]. כג. דכי היכי דאחר כל המעשים אינה מחלקת הכי נמי מעשה למעשה. הלח"ש. בד. כיון. מעשה דמעשה. הרא"ש, כד. כיון. הרא"ש, כה. כמו נ תחלק בין מעשה למעשה. בין. בין מוס׳ . הרא"ש. מעשה . מעשה למעשה אלאחר כל המעשים כי היכי כל המעשים כי היכי דבהפרשה אין להשוותם. מוס׳ הלח״ש. כח. וכדרב המנונא. מוס׳ הלח״ש. [ו]פירש״י ז״ל וכו׳ ועולא ורב דימי לא פליגי. שיטה להר״ו. כט. דעולא מחייב לכ"ע במעשה דלאחר לכ"ע במעשה דלאחר הפרשה, ורב דימי. מוס' הלס"ע. ל. בתחלה. מוס' הלס"ע. לא. דוקא למאן דבעי ידיעה דכיוז דאיכא

הכחי בשפחה חרופה אפילו ידיעות בעל חמש בעילות בשפחה חרופה ¢אינו חייב אלא אחת מתקיף לה רב המנוגא אלא מעתה בעל (6) וחזר ובעל והפריש קרבן ואמר אכילה לאכילה מחלקות אל דמי המתינו לי עד שאבעול הכי נמי דאינו חייב אלא אחת א"ל מעשה דלאחר הפרשה קאמרת מעשה דלאחר הפרשה לא קאמינא כי אתא רב דימי אמר למאן דאמר אשם חשובה לחלקה אבל למאן דלא בעי ידיעה בתחלה אפילו רבי יוחנן מודה ודאי בעי ידיעה בתחלה יבעל חמש בעילות בשפחה חרופה חייב על כל אחת ואחת אמר

למאן דבעי ידיעה בתחלה הוי פלוגתא דרבי יוחנן וריש

לקיש דלר׳ יוחנן כיון שהיא ידיעה א (כ) שהיא גורמת כפרה מחלקת אפילו

ידיעות של אחר הבעילות כ״ש ידיעות שבין ביאה לביאה דמחלקותב

שבין ביחה לביחה חין מחלקות אע"ג דגבי חלב מודה ר"ל דידיעות שבין דהתם בשגגה תלה רחמנא וידיעות מחלהות אשגגות אבל בשפחה חרופה שמביא על הזדון כשגגה אין הידיעה כיון שאין הידיעה גורמת כפרה דלא חשיבא לחלק אפי׳ בין ביאה לביאה כל שכן אחר כל המעשים וא״תי הניחא אי איכא אשם תלוי בשפחה חרופה אתי שפיר למאן דלא בעי ידיעה דאינו חייב אלא אחת שאין הידיעה גורמת כפרה שיכול להביא אשסי ולהתנות כמו במעילה חבל אי לית בה אשם תלוי דהא לא אשכחו בשום מקום בשפחה חרופה אשם תלוים אמאי אינו חייב אלא אחת ליחייב שתים" דהא לריך ידיעה אחת לכל הפחות דאם לא נודע לו לא היה יכול להביא שום קרבן א והרי אותה ידיעה גורמת כפרה ב ויש לומר דאפי׳ אין אשם תלוי בשפחה חרופה יכול להביא אשם על

נתכוין תנאי ולהתנות בשלמים^{יג} ואפילו למאן דאמר אין מביאין קדשים לבית הפסול דהשתא ממעט ליה מאכילתו^{י⊤} מ״מ לא חשיב גורם כפרה כיון דאם עבר והתנה מה שעשה עשוי מווהא דנקט עולא שפחה חרופה ולא נקט מילתיה במעילה יוד דגבי מעילה הוא דתנן דאשם ודאי לא בעי ידיעה דמשום דאתא לאשמעינן דאפי׳ בין מעשה למעשה לא חשיבא ידיעה לחלקיח אבל במעילהיש פשיטא דמחלקת כמו בחטאת^{ב ®}וכן משמע בפרק ד' מחוסרי כפרה (כרימות דף ט.) דאמר בעה מיניה ר' חייה טירנהה מר' יוחנן הבה על ה' שפחות בהעלם אחד מהו א"ל חייב על כל אחת ואחת ומ"ש מה' העלמות בשפחה אחת אמר ליה התם אין גופים מוחלקין הכא גופים מוחלקין והיינו למאן דלא בעי ידיעה אלמא דלא מחלקות אפי׳ ידיעות שבין ביאה לביאה ואית ספרים דגרסי במילמיה דעולא ונודע לו בין כל אחת ואחת והיינו כדפרישית וא"ת תפשוט מדעולא דלר' יוחנן ידיעות מחלקות וי"ל דעולא אח"ל קאמר: מתקיף לה רב המנונא אלא מעתה בעל והפריש קרבן כו'. תימה מאי פריך רב המנונאכא דאי קסבר דהפרשה

מחלקת בין ביאה לביאה כשבעל במזידכב בשוגג נמי יש לחלק והיכי מדמה ליה לידיעה שאין מחלקת במויד ואי קסבר דאין הפרשה מחלקת במויד הכי נמי דלא מחלקת בשוגג ונראה לר"י דהכי פריך כיון דלא מחלקת בין ידיעות שבין מעשים לידיעות שלאחר מעשים בי אלא מעתה הפרשות נמי כדדאין מחלקות לר״ל לאחר כל המעשים את"ל דבהפרשות פליגיכה ואפי׳ לר׳ יוחנן איכא למימר דהכא מודה דאין הפרשות מחלקות דדוקא גבי חטאת קאמר דמחלקות משום דאיכא נמי בהדי הפרשות ידיעות חשובות שגורמות כפרה אבל הכא דליכא אלא הפרשה לחודא אפי׳ רבי יוחנן מודה דלא מחלקת אחר כל המעשים ה"נ דלא מחלקת בין ביאה לביאה והא ודאי סברא היא דמחלקת בו ואין מתכפר בקרבן שכבר הפריש עבירה שאחר הפרשה בי אמר ליה מעשה דלאחר הפרשה לא קאמינא פי׳ איני משוה בין מעשה למעשה לאחר כל המעשים: בי אתא רב דימי אמר דמ"ר בעי ידיעה כו'. השתא ס"ד דמיירי בידיעה וקאמר דאפי׳ לריש לקיש מחלקת כיון דגורמת כפרה ואפילו לאחר כל המעשים ולהכי פריך והרי חטאת כו' ומסיק דלאחר הפרשה קאמר חאומר ר"י דרב דמי פליג אדעולא ב" מדנקט למ"ד בעי ידיעה משמע לא אבל למאן דלא דמי פליג אדעולא בא בעי ידיעה לא לבשמשוה אותו להפרשה דלאחר כל המעשים ואין לתמוה על סברא דרב דימי לגדה"נ עולה מכפרת אעשה דלאחר הפרשה לד

אף על גב דבעיא היא בפרק קמא דובחים (דף ו.) ולא איפשיט דדחי ליה הש"ס בסוף הסוגיא דחויא בעלמא הוא לה א"נ החם בעי אליבא דעולא דאמר הכא דאין קרבן מכפר אעבירה דאחר הפרשה דילמא עולה דדורון היא מכפרת א"ינ אין רולה לפשוט התם מדברי האמוראים אלא ממשנה או מברייתא כדאשכחן בפרק [אין בין המודר (מדרים דף לה:ם") ורשב"א מפרש דהא

נעל ה' נעילוס בשפחה חרופה בשוגג ונודע לו בין כל אחת ואחת בעל חמש בעילות בשפחה חרופה אינו חייב אלא אחת. אכל בנא בגמיי פיש מהלמת אינו חייב אלא אחת. להכי נקט שפחה חרופה משום דמביא קרבן אחד על עבירות הרבה כדתנן בכריתות (דף ט.) ה' מביאין קרבן אחד על עבירות הרבה הבא על השפחה ביאות הרבה וכו' וכי תנן מתני'

דנפטר בקרבן אחד הני מילי במזיד שהוא מן המביאים על המזיד כשוגג דכתיב (ויקרא יט) בקורת תהיה ומלקות בשוגג ליכא וגבי מזיד רבי קרא דנפטר בקרבן אחד על ביאות הרבה כדיליף התם וכ"ש על ביאות שוגג הרבה בהעלם אחד אבל שוגג ונודע לו בין ביאה לביאה למאן דבעי ידיעה בתחלה באשם ודאי חשיב הוא לחלק לאשמות כהבאת כפרה המחלקת לעושה מזיד ולריך להביא על כל אחת ואחת אליבא דר׳ יוחנן דאמר לעילי באוכל שני זיתי חלב בהעלם אחד ונודע לו בשתי ידיעות שמביה חטחת על כל אחת ואחת דחשיבא ליה חילוק ידיעה כאילו הביא קרבן בין ידיעה לידיעה הכא נמי חשיב חילוק ידיעה כאילו הביא קרבן בין ביאה לביאה. ואשמעינן עולא דלמאן דלא בעי ידיעה באשם בתחלה אינה חשובה לחלק בינתים ואינו חייב אלא אחת דכיון דלא חשיבא ליה ידיעה לא מחלקת. והא מילתא דעולא נקט לה הכא משום דרב דימי דאיירי עלה ופרכינן עלה מפלוגתא דרבי יוחנן וריש לקיש: המתינו. שלא תקריבוהו עד שאבעול

עוד: כי אסא רב דימי. לא פליג אדעולא אלא מר אמר חדא ומר אמר חדא: חייב על כל אחם ואחת. קס"ד השתא לרב דימי הא דתנן הבא על השפחה ביאות הרבה אינו חייב אלא אחת הני מילי מזיד אי נמי שוגג בהעלם אחד אבל שוגג ונודע לו בינחים למאן דחשיבא ליה ידיעה באשם מחלקת ואפילו לריש לקיש: והרי חטאת דבעי ידיעה בתחלה. שאם הביא חטאתו קודם שנודע לו החטא אינה מכפרת דכתיב (ויקרא ד) או הודע אליו והביא: ופליגי ר׳ יוחגן וריש לקיש. וקאמר ריש לקיש דאין ידיעות מחלקות להתחייב בשתים על שני זיתי חלב בהעלם אחד אלמא לא חשיבא ליה חילוק ידיעה כחילוק כפרה וגבי שפחה חרופה בידיעות שבין ביאה לביאה לאו כהבאת קרבן חשיבי לחלק וכי היכי דבמזיד דידיה מביא אחת על כולן הכא נמי מביא אחת על כולן ולא דמי לידיעות שבין אכילת חלב לאכילת חלב שמחלקות לדברי הכל דהתם חיובי אשגגות הוא וכיון שיש ידיעה בינתים הויין ליה שתי שגגות: אמר ליה אביי דילמא. הא דפשטת דלמאן דבעי ידיעה חייב ואפילו לריש לקיש: במעשה דלאחר הפרשה קאמרת. וכאתקפתא דרב המנונא דלעיל אבל בידיעה דקודם אפילו לר"ע פלוגתא דרבי יוחנן וריש לקיש היא לרבי יוחנן דחשיבא ליה ידיעה לחלק באכילת חלב אפילו שתי אכילות שנאכלו בהעלם אחד ה"נ מחלקת וריש לקיש דאמר התם לא מחלקת ה"נ אפי" דבין ביאה לביאה לא מחלקת דבין ביאה לביאה דהכא כשתי אכילות דחלב בהעלם אחד ונודע לו על כל אחד ואחד לבדו דמיא: הכל מודים. ר' יוחנן וריש לקיש בשפחה חרופה דיש חילוק: והכל מודים. בה דאין חילוק: ומחלוקם. שניהם בה דלר׳ יוחנן יש חילוק ולריש לקיש אין חילוק וכולהו מפרש להו: כדעולה. למאן דלא בעי ידיעה בתחלה דאפי׳ ר׳ יוחנן מודה דלר׳ טרפון לא חשיבא ידיעה לחלק וכי א״ר יוחנן ידיעות מחלקות ואפילו בין שתים הנעשות בהעלם אחד ה״מ בחטאת דחשיב ידיעה דילה: והכל מודים. ואפילו ר"ל דיש חילוק ואפילו לרבי טרפון כגון בביאה שלאחר הפרשה כדרב המנונא: ומחלוקת. דרבי יוחנן ור"ל בשפחה חרופה וחליצה דמאן דחשיבה ליה ידיעה דחשם לר' יוחנן דאמר ידיעת חטאת הואיל וחשיבא היא מחלקת אפי׳ חטאת דהעלם אחד הכא נמי מחלקת בין דהעלם אחד בין דשתי העלמות ולר"ל דאמר ידיעה דחטאת אף על גב דחשיבא לא מחלקת עבירות דהעלם אחד הכא אפילו דשתי העלמות לא מחלקת וכדפרישית: נתכוין

מ"ח ונודע לו ביו כל חחת ואם מיחודע מידין בני החת ואחת, ב) [דף עא:], ג) [ועי״ מוספות יומא דף יט: ד״ה מי איכא וקדושין כג: ד״ה דאמר יב"ק פו: ד"ה ביישו וב"מ דף יו: ד"ה מון,

הגהות הב"ח

(א) גם' אלא מעתה בעל והפרים כל"ל ותיבות וחזר ובעל נמחק: (ב) תום' ד"ה בעל וכו' שהיא ידיעה בעל וכו' שהיא ידיעה חשובה שהיא גורמת:

גליון הש"ם

תום' ד"ה בעל. וכ"מ בפ"ד מחוםרי כפרה. והכי מוכח מסוגיון דמיירי ע"כ בנודע בין ביאה לביאה דאלו אחר כל הביאות אין ס"ד לחתר דידיעות מחלקות הא כיון דלא בעי ידיעה מחילה אפילו כיפר קודם שנודע לו על השניות ממילא כולם נו על השניות מתינה כונם מתכפרים עמה כיון דמכפר בלא ידיעה וא"כ ממילא לא מצי למנקט במעילה דמת"נ בין מעשה למעשה ודאי מחלקת כיון דאינו בהעלם אחת ולאחר כל המעשים טחתו המחור כני התעשים פשיטא דל"ש לומר ידיעה מחלקת דהא הקרבן מכפר מיד על כולם כיון דל"ל דיעה תחלה ומה"ט י"ל ידיעה חמלה ונחדים ייינ על קושיית חוס' דאיך שייך בש"ח דלא בעי ידיעה חמלה די"ל דהיינו לענין זה בבעל חמש בעילות ואח"כ כיפר על א' קודם שנודע לו על אינך כולם מתכפרון דלא בעי ידיעה תחלה ודו"ק:

רבינו חננאל

עכירות הרכה ועל הזדוז עבירות הרבה ועל הזדרן כשגגה, וחד מינייהו הבא על שפחה חרופה. ואמרינן עלה תני תנא קמיה דר' אלעזר וכפר עליו הכהן . באיל האשם, מלמד שמביא קרבן אחד על עבירות הרבה, באיל האשם ונסלח . כשגגה. ואקשינן והא עיקר קרבן במזיד כתיב, דכתיב קובן במויד, פיי מלקות בקרת תהיה, פיי מלקות ואין (מזיד) [מלקות] אלא במזיד, ובמקום שהיא חייבת מלקות הוא חייב קרבן. ושנינן אימא מלמד קובן. ושבינן אימא מלמו שמביא קרבן על השגגה כזדון. והתם פליגי אית דאמר דכד בעיל שפחה חרופה בשגגה בעי ידיעה בתחילה , כדבעי לענין חודשה בעצבה בי ידעה בתחילה כרבעי לענין חטאת דעלמא, וכדמפרשינן השוכח עיקר שבת מכלל דהוי ליה ידיעה. ואית מאן דאמר כיון דמוזיד אף שוגג כי הדדי מייתי, אף שוגג שלא היתה לו ידיעה בתחילה מייתי אשם. וקאמר עולא למ"ד לא בעי ידיעה בתחילה סבר דהא לא דמיא הא שגגה לשגגת חטאת דעלמא. וכשם שבזדון מביא קרבן אחד על בעילות הרבה, הכי אחד על בעילות הרבה, הכי מי שוגג אם בעל כמה בעילות בכמה העלמות, או מהן בשגגה, מדון ומהן בשגגה, אינו מביא אלא קרבן אחד. ואתקיף עליה רב אמונא אלא מעתה בעל המנונא אלא מעתה בעל המנונא אלא מעתה בעל המנונא אלא מעתה בעל ונודע לו וכיון שנודע לו עמד והפריש קרבן ואמר המתינו לא תקריבוהו עד שאבעול ובעל, הכי נמי דאינו חייב בבעילה נמר זאמו חייב בבעיתה אחרונה קרבן אחר. ודחי עולא ואמר מעשה דלאחר הפרשת קאמרת, כלומר בעילה דלאחר הפרשה לא קאמינא שמתכפר בקרבן

הפרות הפרות